

Bilişim 2019

36.Ulusal Bilişim Kurultayı

6 -7 KASIM 2019 BTK KONFERANS SALONU ANKARA

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

Güvenli Dijital Gelecek:

Yapay Zeka

Sonuç Raporu

Bilişim 2019

36.Ulusal Bilişim Kurultayı

6 -7 KASIM 2019

BTK KONFERANS SALONU ANKARA

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

Türkiye Bilişim Derneği

36.Ulusal Bilişim Kurultayı

6 -7 KASIM 2019 BTK KONFERANS SALONU ANKARA

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

"Teknoloji üreten bir Türkiye için"

GİRİŞ

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından 1976 yılından bu yana düzenlenen TBD Ulusal Bilişim Kurultaylarının 36'ncısı, "**Güvenli Dijital Gelecek ve Yapay Zeka**" ana temasıyla **6-7 Kasım 2019** tarihinde **Bilgi ve İletişim Teknolojileri Krumu (BTK) Ana Konferans Salonunda** gerçekleştirilmiştir.

Kurultayda; 5G ve Ötesi Teknolojilerde Yerli ve Milli Teknolojilerin Kullanımı, 2023 Milli Teknoloji Hamlesi ve Stratejileri, Dijital Çağda Hukuk: Robotlar Hapis Yatar mı?, Yeni Meslekler ve Beşeri Sermaye, Dönüştürücü (Yıkıcı) Teknolojiler, Yapay Zeka ve Siber Güvenlik, Dijital Ekonomi ve Fırsatlar ve Kişisel Verileri Koruma Kanunu ve Sektör Uygulamaları başlıklarında paneller, Türkiye Açık Kaynak Platformu ve Genç Bilişimciler Kurultayı olmak üzere toplam 10 oturum gerçekleştirilmiştir.

Her sene olduğu gibi seçici kurul tarafından yayımlanması uygun görülen 113 tebliğ Akademik bildiri salonlarında sunulmuştur.

Kurultayımız sonuç bildirgesinde yer almayan ancak TBD 2019 Değerlendirme Raporu'nda ayrıntılı bir şekilde gerekçeleriyle birlikte yer alan diğer hususlarda çalışmaların yapılması, ilerleme kaydedilmesi ve bütün bu çalışmalar sırasında başta Türkiye Bilişim Derneği olmak üzere Bilişim STK'ları ile iş birliği ve dayanışma içerisinde olunması temel beklentimizdir.

Ayrıca, açılış konuşmasında BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU** ve kapanış konuşmasında T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı **Sayın Ömer Fatih SAYAN** 'a, bilişim sektörüne yönelik önemli açıklamalar, tespitler, ve önerilerde bulunmaları ve Derneğimize dalayısıyla Sektörümüze verdiği desteğe teşekkür ediyoruz. Başkan ve Bakan Yardımcımızın verdiği destekten güç alarak Bilişimle Gelişim için daha çok hizmet vermeye azimli olacağız.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Türkiye Bilişim Derneği
Yönetim Kurulu
7 Kasım 2019, Ankara

Kurultayın Amacı

"Güvenli Dijital Gelecek ve Yapay Zeka" ana temasıyla gerçekleştirilen TBD 36'ncı Ulusal Bilişim Kurultayının amacı; ülkemizin dijital dönüşümüne azami oranda katkı sağlamak, kamu kurumlarının dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesi ile dijital ekonominin büyütülmesine yönelik farkındalık yaratmak, nitelikli insan kaynağı yetiştirilmesine yönelik programların oluşturulması ile ulusal siber güvenlik stratejilerinin sürdürülebilirliğine ve etkinliğinin artırılmasına yönelik ortak akıl oluşturulması, yerli ve yenilikçi teknolojilerin geliştirilmesine ve toplumun çağın ihtiyaçlarına uygun olarak dönüşümünün sağlanmasına katkı sağlanması olarak belirlenmiştir.

Söz konusu amacın gerçekleştirilmesine yönelik olarak yurtiçi ve yurtdışından konusunda uzman konuşmacıların katıldığı toplam sekiz (8) Panel ve iki (2) Çalıştayda "Güvenli Dijital Gelecek ve Yapay Zeka" konuları, insan, süreç ve teknoloji boyutuyla tartışılmış ve ortak akıl oluşturularak ülkemizin karar vericilerine ışık tutulması sağlanmıştır.

Katılımcı Portföyü

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı **Sayın Dr. Ömer Fatih SAYAN**, BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU**, Kişisel Verileri Koruma Kurulu (KVKK) Başkan Vekili **Sayın Cabir BİLİRGİN**, BTK Başkan Yardımcısı **Sayın Ahmet KILIÇ**, RTÜK Üyesi **Sayın Taha YÜCEL**, kamu, özel sektör ve üniversitelerimizin yöneticileri, öğretim üyeleri, sivil toplum kuruluşları temsilcileri, bilişim uzmanları ve öğrencilerin katılımı ile gerçekleşen Kurultayda; alanlarında söz sahibi olan 100'ün üzerinde konuşmacı söz almış, yapılan çalıştaylara ortalama 60'ın üzerinde uzman katkı vermiştir. Kurultay, iki gün boyunca yoğun ilgi görmüş ve yukarıda belirtildiği üzere tüm kesimden 1850'yi aşkın katılım olmuştur.

Kurultay Açılış ve Kapanış Konuşmaları

Açılış konuşmaları, TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE**, BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU** tarafından kapanış konuşması ise T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı **Sayın Dr. Ömer Fatih SAYAN** tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kurultayımızın kapanışını onurlandırarak, kapanış oturumunda konuşma yapan T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı **Sayın Dr. Ömer Fatih SAYAN** ise, "Küreselleşme ile dünya çapında büyük değişimler yaşandı. Bu değişimin en önemli ayağını ise bilgi teknolojileri oluşturmakta. Çünkü bilginin hızla yayılması, zaman, maliyet, etkinlik ve rekabet alanlarında dünyayı küçük bir köy haline getirdi. Bakanlık olarak özellikle 5G alanında

çalışmaları da destekleyerek, dünya ile aynı düzeyde yer almak istiyoruz. 5G ile ilgili olarak kurumumuzun ve paydaşlarımız ile birlikte çalışıyor ve bu konuyu özel olarak takip ediyoruz. Teknolojinin nimetlerinden faydalanmanın en önemli ayağı siber güvenlik. Kurum olarak siber güvenlik alanında ekiplerimizle birlikte 7/24 çalışma yürütüyoruz ve bu alanda bizlerle birlikte çalışmak isteyen sektör temsilcilerimizi birlikte çalışmak üzere davet ediyoruz" ifadelerini kullanmıştır..

Kurultayımızın açılışını onurlandırarak, açılış konuşmasını yapan **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU**; "Bilişim sözcüğünün dilimize girdiği 70'li yıllardan itibaren, bu konu toplumsal ve bilhassa ekonomik alanlarda daha da önem ve ağırlık kazandı. Her geçen gün hızlı ilerleyişini sürdüren bilişim teknolojileri, dünya ülkelerinin en önemli gelişim aracı oldu. Çağımız bilgi - teknoloji çağı olmakla birlikte; bu bilgilerin üretilebilmesi, istihdama dönüştürülmesi, ticari olarak değer oluşturabilmesi açısından da büyük bir yarış alanına dönüştü. Nitelikli insan gücünün oluşması ve bunun sonucunda da ülkelerin gücü ve saygınlığı; bilginin ürünleşme dönemine kadar olan süreçte ne kadar başarı elde edildiği ile çok yakından ilişkili hale geldi" şeklinde ifade eden **Sayın KARAGÖZOĞLU**, Başarılı olan devletlerin, global ölçekte etkin ve söz sahibi olmamasının artık imkansız diyerek sözlerine devam etmiştir. **Sayın KARAGÖZOĞLU**, Ülkelerin teknolojiye ilerlemiş olmaları şüphesiz ki ekonomik anlamda da büyük gelişme demek. Bu gelişme ve ilerlemeler, ülkelerin iç ve dış aksiyonlarında daha bağımsız ve özgür, belki daha

korkusuz olmasının yolunu açmada başrol oynuyor. Türkiye, bu konuda gelişmeleri takip etmekle kalmayıp, teknolojik ilerlemelere yön veren bir ülke halini aldı. Ülkemiz, savunma sanayisi, makine, gayrimenkul, gıda, tekstil, demir-çelik, bilişim ve yazılım altyapısı gibi birçok alanda dünya ile yarışır hale geldi. Gelecekte de ülkemizin bilim ve teknoloji yarışında kendine üst sıralarda yer bulabilmesi için bilişimin önemi muhakkak ki tartışılmaz. Ülkemizin son yıllarda artan bir ivme ile izlediği dışa açılma politikasının da başarılı olabilmesi ve uluslararası rekabetin hiç olmadığı kadar acımasız olduğu pazarlarda payını arttırabilmesi için, öncelikli alanlarda maliyetleri düşürmesi gerektiğini düşünüyorum." İfadesini kullanmıştır.

TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** özetle "Toplumun çağın ihtiyaçlarına uygun, dönüşümünün sağlanması gerekmektedir. Bizler toplumun bu dönüşümünde birlikte hareket ederek, ortak akıl oluşturmalıyız. Bu nedenle önümüzdeki yıllarda STK'lara, Kamunun karar vericilerine geleneksel hale gelen Bilişim Kurultayını birlikte gerçekleştirmeyi öneriyoruz. Coğrafi konumumuz ve genç nüfusumuzun avantajını kullanarak, teknolojilerimizi geliştirip ihraç etme noktasında güçlü bir iradeye sahibiz. 36. Ulusal Bilişim Kurultayımızın ana teması Güvenli Dijital Gelecek: Yapay Zeka. Yapay zekanın ise olmazsa olmazı yazılım sektörü. Bu nedenle yazılım sektöründe yerli ve milli çalışmalara hız vererek devam etmeli, bunun yanı sıra ortaya çıkardığımız ürünlerin ihracat potansiyelini arttırmalıyız" ifadesini kullanmıştır.

Stantların Ziyareti

Açılış konuşmalarını müteakip, yirmiüç (23) firmanın yer aldığı stand alanları BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU** ve TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** tarafından beraberce ziyaret edilmiş, firmaların ürün ve çözümleri hakkında genel bilgi alınmıştır.

"5G ve Ötesi Teknolojilerde Yerli ve Milli Teknolojilerin Kullanımı" Paneli

5G ve Ötesi Teknolojilerde Yerli ve Milli Teknolojilerin Kullanımı Panelinin moderatörlüğü Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Elektronik Haberleşme Daire Başkanı **Sayın O. Kemal ARDIÇ** tarafından yapılmıştır. Türksat Genel Müdür Yardımcısı **Sayın H. Hüseyin ERTOK**, ULAK A.Ş.

Genel Müdürü **Sayın Dr. A. Metin BALCI**, Vodafone İcra Kurulu Başkan Yardımcısı **Sayın Dr. Hasan SÜEL**, Türk Telekom Hukuk ve Regülasyon Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Yakup ÖZTUNÇ**, ICTerra Genel Müdürü **Sayın Vedat USLU** panele konuşmacı olarak katılmıştır.

Sayın O. Kemal ARDIÇ, panelde, "Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu olarak yaptığımız çalışmalar ile 5G alanında faaliyet gösteren ülkeler ile aynı konumdayız. Bu kapsamda Bakanlığımızca Kamu kurum ve kuruluşlarımızın yanı sıra sektörün önde gelen aktörlerine çeşitli görevler verildi ve bu kapsamda çalışma gerçekleştirmek isteyen firmalarımıza şu anda yüzde on yerli ürün kullanma zorunluluğunu getirdik" ifadelerini kullanmıştır.

Sayın Dr. A. Metin BALCI, "ULAK olarak sahada çalışan bine yakın baz istasyonuna sahibiz. Bizler bu çalışmaları 2013 yılında başlattık. 2018 yılına geldiğimizde ise ULAK projemizi tamamlayarak, sahada kullanılabilir hale getirdik. Hedefimiz ülkemizin 5G alanında markası konumuna gelmek" ifadelerini kullanmıştır. **Sayın BALCI** Türkiye'de bulunan üç operatör ile de çalıştıklarını ve 2019 yılı sonu itibarı ile hedeflerinin sahada çalışan baz istasyonu sayının 1300 ile 1500 aralığında tamamlamak olduğunu belirtmiştir.

Türksat Genel Müdür Yardımcısı **Sayın H. Hüseyin ERTOK** ise panelde yaptığı konuşmada, "Türksat 5G'ye çok fazla data oluşturan kurumların başında geliyor. Bu nedenle önümüzdeki dönemde gerçekleştireceğimiz yatırımları bu alana yoğunlaştıracakız. Türksat olarak, 5G uydu çalışmalarına da ara vermeden devam ediyoruz. Yürüttüğümüz çalışmaların tamamlanması ile birlikte müşterilerimizin ihtiyacı olan uydu internet ücretlerinde önemli düşüşler olacağını öngörüyoruz" ifadelerini kullanmıştır.

"Dünyada teknoloji ajandası ülkelerin siyasi ajandasının merkezinde diyerek konuşmalarına başlayan Vodafone İcra Kurulu Başkan Yardımcısı **Sayın Dr. Hasan SÜEL**, "Merkeze alınan teknoloji ajandaları için ülkelerin kendilerine ait yerli ürünlere ihtiyaçları bulunduğunu. bu süreç zarfında dikkat edilmesi gereken iki konu başlığı olduğu ve söz konusu başlıkların finans ve teknik süreklilik" olduğunu belirtmiştir.

Türk Telekom adına panelde konuşan Türk Telekom Hukuk ve Regülasyon Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Yakup ÖZTUNÇ**, "Türk Telekom olarak yerli ve milli ürün geliştirme ve Ar-Ge çalışmaları hususlarında yükümlülüklerimiz bulunmakta. Bu kapsamda yerli ve milli ürünümüz olan ULAK baz istasyonlarını kullanarak, çalışmalarımızı sürdüreceğiz. 3G ve 4.5G ile hayatımıza birçok yenilikler geldi. Ama 5G ile bu yenilikler hızdan kaynaklı olarak daha ileri bir boyuta taşınacak. Özellikle teknolojinin kullanım senaryolarında büyük değişiklikler bizleri bekliyor" ifadelerini kullanmıştır.

ICTerra Genel Müdürü **Sayın Vedat USLU** ise panelde yaptığı konuşmada, "Önümüzdeki dönemde 5G alanında önümüze çok fazla fırsatlar çıkacak. Yakın gelecekte 5G özellikle ticari uygulamalar ve endüstri uygulamalarında hayatımıza girecek. 5G ile birlikte veri alanında da büyük gelişmeler yaşanacak. Özellikle verinin toplanması ve işlenmesi yolu ile katma değerli ürünler ortaya çıkararak, ürünlerimizin ihracat kapasitesini arttırma yolunda çalışmalara bir an evvel başlamalıyız" diye görüşlerini ifade etmiştir.

"2023 Milli Teknoloji Hamlesi ve Stratejileri" Paneli

Panelin moderatörlüğü Hacı Bayram Veli Üniversitesi Öğretim Üyesi **Sayın Prof. Dr. Türksel KAYA BENSGHİR** tarafından yapılmıştır. TNB Teknoloji Genel Müdürü **Sayın Abdullah Raşit GÜLHAN**, TBD İcra Kurulu Başkanı **Sayın Dr. Aydın KOLAT**, TRTEST – Direktörü **Sayın Mustafa YILMAZ**, ve LABRIS Network Şirket Müdürü ve Kurucu Ortağı **Sayın Seçkin GÜRLER** panele konuşmacı olarak katılmıştır.

Sayın Prof. Dr. Türksel KAYA BENSGHİR, 2023 Teknoloji hamlesi ve stratejilerinin belirlenmesinde; yüksek teknoloji ve inovasyon, dijital dönüşüm ve sanayi hamlesi, girişimcilik, beşeri sermaye ve altyapıların önemli başlıklar olduğunu belirtmiştir.

Sayın Abdullah Raşit GÜLHAN konuşmasında "Türk mühendisleri olarak Türkiye'deki ekosistem içerisinde yerli ve milli ürün ve çözümler üretmek istiyoruz. Buna yönelik stratejilerin uygulanmasına yönelik adımlar atılmalıdır. Yarının rekabetçi ekonomisinde bir güç olarak var olabilmek ancak zamanın ruhunu yakalayabilen ve hızlı karar alarak uygulayabilen çevik bir yönetim anlayışı ve yenilikçi teknolojik çözüm üretebilme kapasitesi ile mümkün görülmektedir" ifadelerini kullanmıştır.

Sayın Dr. Aydın KOLAT konuşmasında; "Türkiye'nin hedefi ne olmalı? Teknolojiyi yönlendiren yetkin ve beşeri sermaye olması lazım. Türkiye içinde ve dışında bir ekosistem oluşturulması lazım. Bir çok kavram sürekli değişim içinde. Bir bilim kavramımız, bilim adamı yetiştirme stratejimiz henüz yok. Eski aklımızın derinlerinde kalan bilgileri unutup yeniden bilgilerimizi

yapılandıracağız. Müfredat olarak ilkokuldan liseye belli yerlerde kendini tekrar eden bir eğitim sistemimiz var. İlkokuldan başlayıp üniversiteyi bitirene kadar süreklilik arz eden bir müfredatımız yok . İnsan kaynağını strateji olarak belirleyip ona göre insan eğitmeliyiz” diye görüş belirtmiştir. **Sayın KOLAT**, Teknolojinin ilerleme sürecinden bizim uyum sağlama sürecimiz düşük olduğu sürece mevcut açığın büyüyeceğini, uzaktan eğitim konusuna yoğunlaşarak hayat boyu öğrenmenin tüm kesimlere yayılmasının sağlanmasının önemli olduğunu belirtmiştir.

Sayın Seçkin GÜRLER konuşmasında; Türkiye’de üretimin zorluklar içerdiğini, bir şeyleri üretilmeye başlandığında birçok sorunla karşılaşıldığını, sektör olarak milli teknoloji hamlesinde birinci olarak ülkemizi savunmamız gerektiğini, ikinci olarak ise para kazanarak yarınlara güçlü olarak hazırlanılmasının önemli olduğunu belirtmiştir. **Sayın GÜRLER** “Kişisel veriler konusunda Türkiye’de testlerin yapılamaması önemli bir eksiklik. Devlet stratejik bir şekilde girişimcinin yanında olmalı. Yurtdışında hayal satan firmalara devlet destek oluyor. Türkiye de de bu sistem uygulanmalı. Sektör olarak teşvik değil, satış istiyoruz devletten. Yerli ürün alınması konusunda devletin henüz yerli ürüne güveni yok.” şeklinde konuşmasını tamamlamıştır.

Sayın Mustafa YILMAZ konuşmasında; TRTEST olarak rakip olan üreticileri bir masa etrafında buluşturup kriter çalışması yaptıklarını, ülke olarak mevcut seviyenin belirlenmesi ve hedeflenen seviyeye çıkmak için ise uygulanacak kriterlerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yaptıklarını belirtmiştir. **Sayın YILMAZ** “ Hem iç pazar hem de uluslararası pazar için kriterleri belirlemek gerekiyor. Yerli ürün ve hizmetler için bu önemli bir çalışma. Yerli milli üretimi desteklemeyi sözde bırakmayıp desteklemeliyiz, sürdürülebilirliğini de sağlamalıyız. Ülke olarak odaklanamama problemimiz var. İki elimizde 10 karpuz taşımaya çalışıyoruz sonra hepsi elimizden düşüyor. Biz her konuda konuşuyoruz ama belirli alanlarda uzmanlaşıp, odaklanıp konuşamıyoruz.” İfadeleri ile konuşmasını tamamlamıştır..

"Dijital Çağda Hukuk: Robotlar Hapis Yatar mı?" Paneli

BTK İnternet Daire Başkanı **Sayın B. Aziz SAKİN**'in yönetimini gerçekleştirdiği "Dijital Çağda Hukuk: Robotlar Hapis Yatar mı" başlıklı panele Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi **Sayın Doç. Dr. Ş. Barış ÖZÇELİK**, Köksal&Partners, Yönetici Ortağı **Sayın Av. Mehmet Ali KÖKSAL**, TSE Daire Başkanı **Sayın Zümrüt MÜFTÜOĞLU** ve Sistem Global'den **Sayın Av. Sertel ŞIRACI** konuşmacı olarak katılmıştır.

Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi **Sayın Doç. Dr. Ş. Barış ÖZÇELİK** panelde yaptığı sunumda, "Dijital hukuk alanında, Açık ve istikrarlı bir hukuk çerçeve bu alandaki yatırımları teşvik etmek, güvenli bir yaratıcılık ve yenilikçilik ortamı sağlamak, verilerin elde edilmesi ve işlenmesi için hukuki bir altyapıya ihtiyacımız var. Bu nedenle öncelikli olarak sağlık, finans, pazarlama ve yargı hizmetleri alanlarında düzenlemeler yapmalıyız" diye görüşlerini belirtmiştir.

TSE Daire Başkanı **Sayın Zümrüt MÜFTÜOĞLU** panelde yaptığı konuşmada, "Yapay zeka söz konusu olduğunda, ilgili bütün disiplinlerin bir araya gelerek çalışmaları gerçekleştirmesi gerekiyor. Panelin konusu olan robotlar konusunda henüz bir standart olmasa da teknolojinin ilerlemesi ile bu konuda da çalışmaların başlatılması kaçınılmaz olacaktır" ifadelerini kullanmıştır.

Sistem Global'den **Sayın Av. Sertel ŞIRACI** ise panelde yaptığı konuşmada, "Yapay zeka kaçınılmaz. İster özel sektörde ister kamusal alanda, ister bireysel hayatımızda yapay zeka herkesin karşılaşacağı bir gerçek. Bundan dolayı bunun toplumsal hukuki ve etik boyutlarını bugünkünden çok fazla konuşmalıyız. Bundan istifade etmek isteyen her kişi veya kurum gerekli yetkinlikleri oluşturmak, bu yetkinliklerle neler yapılabileceğini öğrenmek ve geliştirmek

zorundadır. Devletler açısından yapay zeka ulusal güvenlik meselesine dönüşecektir. Siber güç fiziki güçten çok daha önemli bir hale gelecektir" olarak görüş belirtmiştir.

"Yeni Meslekler ve Beşeri Sermaye" Paneli

Panelin moderatörlüğü TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı **Sayın Kübra ERMAN KARACA** tarafından yapılmıştır. T.C. MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Öğrenci ve Sosyal Etkinlikler Daire Başkanı **Sayın Ertuğrul GEÇGİL** Mesleki Yeterlilik Kurumu Uzman Yardımcısı **Sayın Esma DOĞAN**, T.C. Cumhurbaşkanlığı SBB İstihdam Sektörü Uzmanı **Sayın Mehmet Tarık ERASLAN** ve İstinye Üniversitesi İİBF Yönetim Bilişim Sistemleri Bölüm Başkanı **Sayın Dr. Şebnem ÖZDEMİR** panele konuşmacı olarak katılmıştır.

Panelde, **Sayın Dr. Şebnem ÖZDEMİR**; Yapay zeka'nın insana ihtiyacı olmadığı, tehlikeli olduğu algılarının yanlış olduğu, yapay zekayı çalışan ülkelerin 'Future of work' üzerinde çalıştıkları, bot lobiciliği, chatbot suç uzmanlığı, dijital terapistler, etkileyici reklam denetçileri, trol yuvası tespit uzmanlığı ve e-spor etik uzmanlığı gibi yeni mesleklerin konuşulmaya başlanıldığını belirtmiştir.

Sayın Ertuğrul GEÇGİL konuşmasında " Mesleki eğitim 9. sınıfta başlıyor. 55 alanda eğitim veriliyor. 1.4 Milyon mesleki eğitim alan öğrencimiz var. Yeni Meslekle ilgili eğitim vermeden önce sektör görüşü alıyoruz. Bilişim Teknolojileri alanında uzmanlaşmaya 11. sınıfta geçiliyor. Mesleki yeterlilik kurumu ile ortak çalışma yapıyoruz." İfadelerini kullanmıştır.

Sayın Esma DOĞAN konuşmasında, Sanayi 4.0'ın mesleklere ve mesleki becerilere olan etkisinin iyi analiz edilmesi gerektiğini, tüm sanayi devrimlerinde olduğu gibi sanayi 4.0'ında yeni iş

alanlarına ve veri toplama analizine dayalı alanlara kaymakta olduğunu, 2025 yılına kadar yarım milyona yakın istihdam artışı olacağını, meslek haritalama çalıştaylarında 12 alanda 25 meslek 43 uzmanlık alanının belirlendiğini ve Sanayi Teknoloji Derneği iş birliği ile dijital sanayi operatörü, nanoteknoloji operatörlüğü gibi yeni meslekler ve standartlarının belirlendiği belirtmiştir.

Sayın Mehmet Tarık ERASLAN konuşmasında; İşgücü piyasasına ilişkin kamu politikalarında dijital dönüşümün dikkate alınması gerektiğini, 11. Kalkınma planında beceri ihtiyaçlarının belirlenmesi ve izlenmesi başlığının yer aldığını, imalat sanayiinde çalışan mevcut işgücünün dijital yeteneklerinin geliştirilmesi gerektiğini ve İşkurla Beceri Envanteri çalışması yürüttüklerini ifade etmiştir.

"Dönüştürücü (Yıkıcı) Teknolojiler" Paneli

Başkent Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğretim Üyesi **Sayın Prof. Dr. F. Bahar IŞIN** tarafından yönetilen "Dönüştürücü (Yıkıcı) Teknolojiler" paneline, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Genel Sanayi Hizmetleri Daire Başkanı **Sayın A. Murat SÜREKLİ**, Atılım Üniversitesi Öğretim Üyesi **Sayın Dr. Altan ÖZKİL**, Ankaref Kurucu Ortağı **Sayın Gökhan FİDAN**, TOBB ETÜ Rektör Danışmanı **Sayın Prof. Dr. Oğuz ERGİN** ve CLPA Türkiye Müdürü **Sayın Tolga BİZEL** konuşmacı olarak katılmıştır.

Teknolojinin bugün içerisinde bulunduğu durum ve önümüzdeki süreçte gideceği noktanın firmalar açısından dönüştürücü ve yıkıcı taraflarının ele alındığı panelde, firmaların ürünlerini ortaya çıkarırken dikkat etmeleri gereken konu başlıkları detayları ile paylaşılmıştır. Ayrıca Dönüştürücü (Yıkıcı) Teknolojiler paneli kapsamında; katılımcılar tarafından teknolojinin ürünler üzerinde yıkıcı etkisinin olup olmadığı konusunda değerlendirme yapılırken, son kullanıcı,

pazarın lideri ve altyapı konularına da dikkat edilmesi gerektiği panelistler tarafından değerlendirilmiştir.

“Yapay Zeka ve Siber Güvenlik” Paneli

Panelin moderatörlüğü Fırat Üniversitesi Öğretim Üyesi **Sayın Prof. Dr. Asaf VAROL** tarafından yapılmıştır. T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Yapay Zeka Uzmanı **Sayın Alican AŞAN**, BilgeSGT Kurucu Ortağı **Sayın Burak ÇİFTER** ve Beam Teknoloji Kurucu Ortağı **Sayın Mehmet ÇAKIR** panele konuşmacı olarak katılmıştır.

Nesnelerin İnterneti (IoT), Büyük Veri ve Yapay Zekâ gibi dijital dönüşüm teknolojilerindeki gelişmeler sonucunda siber güvenlik alanında görülen büyük değişimler ve gelişmeler, küresel eğilimler, şekil değiştiren siber tehditler ile mücadele için ihtiyaç duyulan yetkinlikler insan, süreç ve teknolojik boyutları ile tartışılmıştır.

“Dijital Ekonomi ve Fırsatlar” Paneli

RTÜK Üyesi **Sayın Taha YÜCEL** tarafından yönetilen “Dijital Ekonomi ve Fırsatlar” paneline, Türkiye Noterler Birliği adına **Sayın Ali KÖKSAL**, eLogo Genel Müdürü **Sayın Başak KURAL** ve Akgün Yazılım Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Züleyha AKGÜN** konuşmacı olarak katıldı.

RTÜK Üyesi **Sayın Taha YÜCEL**’in yöneticiliğini yaptığı panelde konuşan, Türkiye Noterler Birliği adına **Sayın Ali KÖKSAL**, “Türkiye Noterler Birliği olarak sunduğumuz hizmetlerin tamamını elektronik ortama taşımış bulunmaktayız. Ayrıca noterlerimizde gerçekleştirilen hizmetleri de

merkezi bir sistem üzerinden yürütüyoruz. Global firmalar ham verileri işlerken, gelişimini tamamlayamamış ülkelerin global firmalara ham veri üretir hale geldiğini görüyoruz. Ülkemizde toplanan ham verilerin işlenmesi noktasında Noterler Birliği olarak herhangi bir çalışma yürütmesek de daha nitelikli olan ve noterlerde gerçekleştirilen verilerin işlenmesi ve işlenen verilerin ilgili kurumlar ile paylaşılması noktasında çalışmalar yürütüyoruz. Bu kapsamda bazı kamu kurum ve kuruluşlarımız ile yaptığımız protokoller kapsamında veri paylaşımı yapmaya başladık" ifadelerini kullanmıştır.

eLogo Genel Müdürü **Sayın Başak KURAL**, "Dijitalleşmenin firmalar tarafından yapıcı etkisi olduğu kadar yıkıcı etkileri de bulunuyor. Dijitalleşmenin firmaların verimliliğini ve karlılığını arttırmasının yanında riskleri de bulunuyor. Dijitalleşme sunduğu hizmetler ile insan hayatına fayda sağlarken, iş süreçlerinin de verimliliğinin arttırılmasını sağladı. Biz eLogo olarak 35 yıldır firmalarımızın iş süreçlerinin dijitalleştirilmesi alanında faaliyet gösteriyoruz" diye görüş belirtmiştir.

Akgün Yazılım Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Züleyha AKGÜN** ise "Dijital çağın ve dijital dönüşümün iş dünyasında birçok etkisi mevcut. İşletme dünyasında dijitalleşme, model olarak oluşturulan verilerin ve süreçlerin bilgisayar ortamına sunulmasıdır. Endüstri 4.0 ve nesnelerin interneti sayesinde dijitalleşme ile iş dünyasında yeni bir çağ başladı. Endüstri 4.0 için temel olan yenilikçi üretim tarzında şirketler bu aşamayı ne kadar hızlı ve verimli bir şekilde geçerse dijitalleşmeleri de o kadar hızlı olacaktır" ifadelerini kullanmıştır.

“Kişisel Verileri Koruma Kanunu ve Sektör Uygulamaları” Paneli

Panelin moderatörlüğü, KVKK Kişisel Verileri Koruma Uzmanı Sayın Mikail ÖĞÜRTAY tarafından yapılmıştır. T.C. Sağlık Bakanlığı Bilişim Hukuku Danışmanı Sayın Av. Ahmet Esad BERKTAŞ, Avukat&Arabulucu Kurucu Ortağı Sayın Çiğdem ÇİÇEKÇİ ERCAN Accert A.Ş. Kurucu Ortağı Sayın Mehmet Ali İNCEEFE, Kuark Hukuk Bürosundan Sayın Av. Serdar ARSLAN ve Sistem Global firmasından Sayın Av. Dolunay DURSUN panele konuşmacı olarak katılmıştır.

Panelde, sağlık, haberleşme başta olmak üzere tüm sektörlerde, Kişisel Verileri Koruma Kanunu kapsamında yapılmakta olan işlem ve uygulamalar süreç, yaptırım ve teknolojik boyutları ile tartışılmıştır. Uçtan uca KVKK çözümlerinin; süreçlerin hukuki uyumluluğunu sağlamanın yanısıra, yapısal verilerde kişisel veri alanlarının keşfi, kişisel veri yaşam döngüsü ve veri sahibi taleplerinin yönetimi işlevlerinin de sağlanması gerektiğine vurgu yapılmıştır.

“TBD 9. Genç Bilişimciler” Kurultayı

TBD Genç Bilişimciler Kurultayı'nın 9'ncüsü başarılı bir şekilde gerçekleştirmiştir. TBD Genç İstanbul, TBD Genç İzmir, TBD Genç Antalya, TBD Genç Eskişehir ve TBD Genç Elazığ etkinliğe katılarak destek vermişlerdir.

"Türkiye Açık Kaynak Platformu" Çalıştayı

"Türkiye Açık Kaynak Platformu" Çalıştayı'nın moderatörlüğü Sayın **Dr. Ziya KARAKAYA** tarafından yapılmıştır. Çalıştay kapsamında; platforma sağlanacak destekler, oluşturulmaya çalışılan ekosistemin geliştirilmesi, özel sektörün projelere katılım talepleri, ayrıca yazılımcı yetiştirme konusundaki destekler konularında katılımcıların öneri ve görüşleri ele alınmıştır.

"TBD 21. Bilim Kurgu Öykü" Yarışması

TBD 21. Bilim Kurgu Öykü Yarışması'nın ödül töreni gerçekleştirilmiştir. 1998 yılından bu yana aralıksız olarak sürdürülen Bilim Kurgu Öykü Yarışmasına bu yıl **305 katılımcı** başvuru yapmıştır. Bu yılki yarışmada birinciliği **Murat DURAL**'ın yazdığı "**Üstün Bey'in Yeni Tarzı**" öyküsü, ikinciliği **Mehmet KARDAŞ**'ın yazdığı "Yazı Tura" adlı öykü üçüncülüğü **Ruken Asya ÇİFTÇİ**'nin yazdığı, "Sanatçının Müdafaası" adlı öykü kazanmıştır. **Tuğrul SULTANZADE**'nin "Hayalet" adlı öyküsü ise mansiyon ödülüne layık görülmüştür. Ödüller T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı **Sayın Dr. Ömer Fatih SAYAN** ve TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** tarafından verilmiştir.

Akademik Bildiriler

Kurultay süresince paralel salonlarda "**Akademik Bildiri Sunumları**" gerçekleştirilmiştir. Bu yıl ilk defa uluslararası statüde IEEE işbirliği ile gerçekleştirilen 36.Ulusal – 1. Uluslararası Bilişim ve Yazılım Mühendisliği Konferansında yüzonüç (113) akademik bildiri sunulmuştur. "Big Data/IoT" oturumunda altı (6), "Network/Comm" oturumunda beş (5), "Security/Privacy" oturumlarında toplam onbeş (15), "ML" oturumlarında toplam oniki (12), "Systematic Surveys" oturumunda beş (5), "Software Engineering" oturumunda altı (6), "Software/Education" oturumunda dört (4), "AI" oturumlarında toplam yirmiüç (23), "Hardware/Comm" oturumunda dört (4), "Blockchain" oturumunda beş (5), "Image Processing" oturumunda yedi (7), "Computer Science" oturumunda beş (5), "IT" oturumunda beş (5), "Data Mining" oturumunda altı (6) ve "Medical Informatics"

oturumunda beş (5) olmak üzere toplam yirmibir (21) oturumda toplam yüzonüç (113) akademik bildiri sunulmuştur.

Sonuç ve Değerlendirme

TBD tarafından düzenlenen Bilişim Kurultayları bulunduğu yılın son büyük etkinliği olarak "yılı değerlendiren yapısı" ve bir sonraki yıla sektörel amaç ve hedef koyması açısından en önemli etkinlik durumuna gelmektedir. Bu nedenle, Kurultay, katılımcı sayısı ve profil çeşitliliği olarak beklenen hedefin üzerine çıkmıştır. Kurultay, bu sene bin 850'yi aşan katılımcı sayısı ile düzenlenmiştir. Otuzdört (34) firma çözüm ve teknolojileri ile destek vermiş, bunlardan yirmüçü (23) ise stant açmıştır. Tüm stand alanları BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU**, ve TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** tarafından beraberce ziyaret edilmiş firmaların ürün ve çözümleri hakkında bilgi alınmıştır.

TBD olarak 2020 yılında geleneksel ve marka olmuş etkinliklerimizin yanı sıra proje ve çözüm odaklı çalışmalara ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği yaparak yoğunlaşmayı dolayısıyla da ülkemizin dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesine, dijital ekonomisinin büyütülmesine ve toplumun çağın ihtiyaçlarına uygun olarak dönüşümünün sağlanmasına katkı vermeyi amaçlıyoruz.

Destekleyen Kurum ve Kuruluşlar

T.C. ULAŞTIRMA VE
ALTYAPI BAKANLIĞI

BİTİM
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

www.bilisim.org.tr - www.tbd.org.tr

36. Ulusal Bilişim Kurultayı

Güvenli Dijital Gelecek: **Yapay Zeka**

6-7 Kasım 2019
BTK Konferans Salonları

PLATİN SPONSORLAR

ALTIN SPONSOR

GÜMÜŞ SPONSORLAR

OTURUM SPONSORLARI

STANT SPONSORLARI

YAKA KARTI SPONSORU

TEKNOLOJİ ANA MEDYA SPONSORU

BASIN ve MEDYA SPONSORLARI

İLETİŞİM SPONSORU

ÜRÜN HİZMET SPONSORU

BULUT BİLİŞİM SPONSORU

